

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Δ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κιική Δημουλά:

Τά Πάθη τής Βροχῆς

Ἐν μέσῳ λογισμῶν καί παραλογισμῶν
ἄρχισε κι ἡ βροχή νά λιώνει τά μεσάνυχτα
μ' αὐτόν τόν νικημένο πάντα ἦχο
σί, σί, σί.

- 5 Ἦχος συρτός, συλλογιστός, συνέρημος,
ἦχος κανονικός κανονικῆς βροχῆς.

Ὅμως ὁ παραλογισμός
ἄλλη γραφή κι ἄλλην ἀνάγνωση
μοῦ ἔμαθε γιά τούς ἦχους.

- 10 Κι ὅλη τή νύχτα ἀκούω καί διαβάζω τή βροχή,
σίγμα πλάι σέ γιῶτα, γιῶτα κοντά στό σίγμα,
κρυστάλλινα ψηφία πού τσουγκρίζουν
καί μουρμουρίζουν ἕνα ἐσύ, ἐσύ, ἐσύ.

- Κάθε σταγόνα κι ἕνα ἐσύ,
15 ὅλη τή νύχτα
ὁ ἴδιος παρεξηγημένος ἦχος,
ἀξημέρωτος ἦχος,
ἀξημέρωτη ἀνάγκη ἐσύ,
βραδύγλωσση βροχή,
20 σάν πρόθεση ναυαγισμένη
κάτι μακρú νά διηγηθεῖ

καί λέει μόνο έσύ, έσύ,
νοσταλγία δισύλλαβη,
ένταση μονολεκτική,
τό ένα έσύ σά μνήμη,
25 τό άλλο σάν μομφή
καί σάν μοιρολατρία,
τόση βροχή για μιά άπουσία,
τόση άγρύπνια για μιά λέξη,
30 πολύ μέ ζάλισε άπόψε ή βροχή
μ' αύτή της τή μεροληψία
όλο έσύ, έσύ, έσύ,
σάν όλα τ' άλλα νά 'ναι άμελητέα
καί μόνο έσύ, έσύ.

(*Τό λίγο του κόσμου*, 1971)

Β'. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. "Η ποίηση της Δημουλά ανθεί πάνω στο άνυδρο έδαφος της στέρησης, της απώλειας, της συναισθηματικής ματαίωσης, πάνω στο έδαφος της απουσίας του αγαπημένου προσώπου".

Οι παραπάνω άπόψεις έχουν διατυπωθεί για την ποίηση της Κικής Δημουλά. Ποια στοιχεία του συγκεκριμένου ποιήματος επιβεβαιώνουν αυτές τις άπόψεις;

Μονάδες 15

2. Να εντοπίσετε τις ενότητες του ποιήματος και να επισημάνετε τον τρόπο μετάβασης από τη μια ενότητα στην άλλη.

Μονάδες 20

3. Να βρείτε και να γράψετε στο τετράδιό σας τέσσερα σχήματα λόγου που χρησιμοποιεί η ποιήτρια στο

παραπάνω ποίημα και να αναφερθείτε στη λειτουργία τους.

Μονάδες 20

4. Να αναπτύξετε σε δυο παραγράφους το περιεχόμενο των στίχων 28-34 ("τόση βροχή .... έσύ, έσύ").

Μονάδες 25

5. Τόσο στο ποίημα της Κικής Δημουλά, όσο και στο παρακάτω ποίημα του Λ. Πορφύρα, κυριαρχεί η απουσία του αγαπημένου προσώπου. Με ποιον τρόπο την εκφράζει ο κάθε δημιουργός;

Μονάδες 20

Λ. Πορφύρας:

Lacrimae Rerum

Άμοιρη! Το σπιτάκι μας εστοίχειωσεν
από την ομορφιά σου τη θλιμμένη·
στους τοίχους, στον καθρέφτη, στα εικονίσματα,
από την ομορφιά σου κάτι μένει.

Κάτι σα μόσκου μυρωδιά, κι απλώνεται
και το φτωχό σπιτάκι πλημμυρίζει,
κάτι σα φάντασμα, θολό κι ανέγγιχτο,
κι όπου περνά σιγά το κάθε αγγίζει.

Όξω, βαρύ, μονότονο ψιχάλισμα
δέρνει τη στέγη μας· και τότε αντάμα
τα πράγματα, που αγιάσανε τα χέρια σου,
αρχίζουν ένα κλάμα... κι ένα κλάμα...

Κι απ' τη γωνιά, ο καλός της Λήθης σύντροφος,
τ' αγαπημένο μας παλιό ρολόι,
τραγουδιστής του χρόνου, κι αυτός κλαίοντας,

ρυθμίζει αργά, φριχτά το μοιρολόι...

* *Lacrimae Rerum*=τα δάκρυα των πραγμάτων